

SARKANĀ PŪKA ZEMĒ

LAINĒ PĒRSE
SARKANĀ
PŪKA ZEMĒ

PIEDZĪVOJUMI UN ATKLĀJUMI
MŪSDIENU ĶĪNĀ

821.174-992
Pe 500

Lindas Kraules vāka dizains

Laines Pērse un **Artura Driņina** fotogrāfijas

(izņemot foto 1. fotobloka 9. lpp., kuru autors ir ķīnietes Ritas kāzu fotogrāfs,
un 10. lpp., kuru autors ir skolas fotogrāfs Alans)

*Grāmatas teksts atspoguļo autorei redzējumu,
bet nepauž apgāda nostāju un viedokli.*

Laine Pērse

SARKANĀ PŪKA ZEMĒ

Piedzīvojumi un atklājumi mūsdienu Ķīnā

Autorei redakcijā

Korektorei *Ilona Burka, Andžela Berķe*

Mākslinieciskais redaktors *Eduards Groševs*

Kartogrāfe *Rita Saurova*

Maketētāja *Irēna Kivliņa*

Apģāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.

Red. nr. C-137.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Teksts, Laine Pērse, 2024

© Fotogrāfijas, Laine Pērse, Arturs Driņins, 2024

ISBN 978-9934-32-617-2

levads

Mūsu maģiskais ceļojums pa Ķīnu, kurā esam piedzīvojuši savas dzīves dzirkstošākos mirkļus ne tikai kā Sarkanā pūķa zemes viesi, bet arī kā skolotāji, ilga trīsarpus gadus. Pametot Latviju vissatraucošākajā laikā, kad valstu robežas tika slēgtas, lai apturētu pandēmiju, 2020. gada novembrī mēs piekļauvējām pie Ķīnas durvīm un tikām uzņemti.

Vēl uzsaucot “Laimīgu Jauno gadu!” savam brīnišķīgajam vīram un uzticamākajam ceļabiedram, es nespēju iedomāties, ka jau gada beigās abi mācīsim “dzimto” jaunzēlandiešu angļu valodu skolā Maņdžouli (*Manzhouli*) uz Ķīnas un Krievijas robežas, apceļosim gandrīz visas šīs plašās zemes provinces, piedalīsimies ķīniešu kāzās, svinēsim Jāņus stepē un pieredzēsim pirmo īsto lokdaunu savā dzīvē. Bet reiz taču es nevarēju nojaust arī to, ka lidošu Kolumbijas militāro spēku helikopterā, ka saskandināšu vīna glāzi ar mūku tā rokām celtā klostērī Grieķijas kalnos, ar autostopiem nedēļas laikā šķērsošu Austrālijas tuksnešus un šodien pasaules kartē atzīmēšu jau 89. apmeklēto valsti. Grūti aptvert to, kā šķietami neticamais pārvēršas par brīnumainākajiem piedzīvojumiem un atklājumiem.

Šis ir mūsu stāsts par zemi, kurā ne visu drīkst stāstīt. Ķīnā pavadītais laiks ir bijis kā izzinošākā mācību stunda, un no tās esam paņēmuši tikai labo, tāpat kā no visa, kas dzīvē pieredzēts. Mēs katrs radām savu pasauli un mazo ikdienu sev apkārt. Tik daudz kas ir atkarīgs tieši no sevis paša! Ķīna mums bija kā uz paplātes pasniegta dzīves gudrību grāmata – zeme, kur atradām savas otrās mājas un sastapām kolēģus, kas kļūva par draugiem uz mūžu. Nav svarīgi, uz kuriem dodamies, būtisks ir tas, ko paņemam līdzi un ko aiz sevis atstājam.

Kļūsti par trešo ceļotāju, un iegriezīsim pasauli kopā!

Laine un Arturs
2024. gada vasarā

Uz pandēmijas epicentru

Pirmo reizi savā daudzkrāsainajā dzīvē jūtu, kā no pleciem noveļas ne tikai viens akmens, bet gan vesels to krāvums. Poļu medmāsa iedod lapeli ar atzinumu – vīrusa antivielas nav atrastas. Gluži kā apokaliptiskā filmā – tagad zinu, ka neesmu inficēta un pasaule ap mani nesagrūs. Atsēžos Džegoša auto sēdekli un sajūtu, kā ķermenis kļūst par pāris iedomātu problēmu porcijām vieglāks. Jā, šis ir tas izšķirošais mirklis – viens no daudziem saspringtajiem pēdējā mēneša laikā –, kas iezīmē manas un mana ceļabiedra tālākās gaitas. Nevieni nav iespējami aplipināts – vēl viens būtisks nosacījums, lai mūs ielaistu Ķīnā, ir azotē. Vēl tikai jāsaņem negatīvi parastā testa rezultāti no laboratorijas, kuras durvis mūsu poļu draugam īpašajos apstākļos tiek atvērtas, un tad jau varam saskandināt. Par to, ka brīnumi notiek, pārliecinos jau astoto reizi nedēļas laikā.

“Nu ko... Ķīna!” izsaucas Džegošs – cilvēks, kuru varu dēvēt par savu dzīvo ceļazīmi. Pirms septiņiem gadiem Lasvegasā nejauši satiktais poļu ceļotājs mums piedāvāja pārbraucienu pa tuvākajiem kanjoniem, kuram, protams, piekritām. Atklājās, ka Džegošs pabijis vairāk nekā 100 valstīs un ar autostopiem apceļojis Āfriku. Viņš smējās par mūsu plānu apgūt Latīņameriku bez spāņu valodas zināšanām, un vēlāk sapratām, kāpēc. Tur taču angļiski zina retais! Džegošs pamācīja – ceļošana dod zināšanas un prasmes, kas nav apgūstamas grāmatās vai skolas solā, nav nosveramas un izmērāmas... Guvums ir daudz lielāks, plašāks un dziļāks par vārdiem aprakstāmo. Viņš bija pārliecināts, ka ar laiku attīstīsim to iekšējo izjūtu, kas ļaus dzīvē doties, kur vien vēlēsimies, un sasniegt to, ko vien iedomāsimies. Un Džegošam bija taisnība.

Mēs turpinājām savu ceļu, Džegošs – savējo. Mūsu jaunais draugs neizmanto sociālos tīklus, bet reizi pa reizei sazināmies e-pastā. Un tā pēc gada notika otrā neticamā tikšanās Japānā. Šī valsts bija

ists izaicinājums, jo mūsu budžets neļāva gulēt viesnīcās, savukārt likumsargi mums neļāva gulēt teltī. Izdzīvojām dažas “šausmu naktis”, kavēdami laiku diennakts ēstuvēs, kad uzrakstīju ziņu arī Džegošam. Neticējām saņemtajai atbildei: “Esmu Tokijā!” Oho! Protams, sarunājām tikšanos. Džegošs mūs uzaicināja palikt savā viesnīcas numuriņā, par ko viesnīcas darbinieki sajūsmā nebija, bet japāņiem piemītošās pieklājības dēļ neviens mūs neiztaujāja un projām nedzina. Tādējādi varējām kārtīgi nosvinēt negaidīto tikšanos!

Pēc tam atkal devāmies katrs uz citu pusi. Mēs 2018. gadā uzsākām ceļojumu pa pasaules lielākajām valstīm, arī Ķīnu, kas ļāva pārbaudīt un likt lietā visus iepriekš apgūtos trikus, un, kā vēlāk izrādījās, šī zeme bija cietais rieksts ne tikai mums! Reizi pusgadā mēdzu aizrakstīt draugiem kādu ziņu, arī Džegošam, un viņš atbildēja, ka atrodas Kirgizstānā, ceļā uz Ķīnu! Džegoša Ķīnas piedzīvojums sākās šīs valsts striktāk kontrolētajos pierobežas reģionos, un tāpēc pieredze katram bija pilnīgi atšķirīga – mums Ķīna šķita kaprīza, bet pievilcīga, turpretī Džegošs nosolījās te vismaz desmit gadus vairs neatgriezties. Tomēr Ķīna ļāva mums satikties, lai vēlreiz noticētu tam, ka nejauši nekas nenotiek.

Un nu... Tagad es saprotu, ka Džegošs vienkārši ir neatņemama mūsu dzīves daļa! Tas, ka uz Ķīnu lidosim no Polijas, skaidrs bija jau kādu laiciņu, bet fakts, ka tajā brīdī tur būs mūsu poļu draugs, nebija zināms, jo Džegošs jau vairākus gadus dzīvo Kanādā. Tomēr pasaule atkal mūsu ceļus savija vienā, šoreiz Džegošam piešķirot mūsu glābēja lomu. Patiesi... Ir cilvēki, kuri vienkārši ir ierakstīti mūsu dzīvesstāstā, un viens no tiem ir Džegošs.

Un modusies manī ir arī tā iekšējā sajūta. Tā, kas piecu gadu laikā no mazas, dusošas sēkļiņas uzplaukusi par pasauli mīlošu ziedu. Tā, kas izvij cauri ķermenim un prātam pārdrošu, bet patīkami satraucošu domu, ka nevar būt labāku piedzīvojumu par tiem, kas gaidāmi pandēmijas epicentrā!

Vēl novēlot “Laimīgu 2020. gadu!” pie Jaunzēlandes lielākā ezera, nevarēju iedomāties šādu neparastu sava stāsta turpinājumu. Kuģi, kas toreiz brauca garām Garā baltā mākoņa zemes krastiem ar liegumu piestāt uz tiem atklātā bīstamā ķīniešu vīrusa dēļ, šķita šausmenītes

tipa pasaka. Izdomāta, pārspilēta, tāda, kas noteikti mani neskars. Un nu? Visa pasaule ir sajukusi prātā, bet mana nākamā pietura ir Ķīna.

Uz Ķīnu nedodos viena, bet kopā ar savu ceļabiedru, savu spēcīgo un tajā pašā laikā maigo vīru, kurš patiešām – brīnumainā kārtā – priecājas par ikkatru dzīves brīdi! Par katru piedzīvojumu un katru klusāku dienu. Viņš vienmēr ir gatavs ļauties tām trakajām idejām, kas iešaujas sievai galvā. Nedaudz piesardzīgi, bet vienmēr – no sirds!

* * *

Un šobrīd trakā ideja bija braukt uz Ķīnu. Pirmoreiz to prātā ielika krievu pāris, pie kura palikām šajā lielajā zemē. Abi jutās laimīgi, jo valsts interesanta un nauda nāca. Viņi stāstīja, ka nevajag daudz pieredzes un papīru, lai ķīniešu bērniem mācītu angļu valodu. Un krievu pāra necilās valodas zināšanas mūs par to pārlicināja.

Gada laikā, ko pavadījām, atklājot un izzinot Jaunzēlandi – zemi mūsu pirmspēdējā apmeklētajā kontinentā –, iepazīnām daudzus ceļotājus, kuri ieceri par Ķīnu jau bija realizējuši un ieteica to īstenot arī mums. Pēc Jaunzēlandes devāmies uz Pakistānu, kas prātā bija iezīmēta kā tumsnējs vīrs ar turbānu un ieroci uz pleca. Tur mūs sagaidīja mans studiju biedrs Usama – profesors universitātē – bez turbāna un bez ieroča. Pakistāņi bija pārsteidzoši viesmīlīgi. Gandrīz palikām pie viņiem ilgāk, nekā ciemiņiem pieklājas, jo pasaule sāka jukt prātā. Līdz Latvijai tikt nepaspējām, tomēr izdevās izbēgt no striktākajām kontrolēm, un pirmos 2020. gada apmulsma mēnešus – martu, aprīli un maiju – pavadījām Taizemē. Tur satikām Mareku. Pēc pirmā sveiciena piebakstīju Arčam pie pleca – “noteikti polis”. Jā, poļu ceļotājs, kas dzīvoja Kanādā. “Džegošs numur divi?”

Mareks bija iesprūdis Taizemē savā ceļā uz Ķīnu, kur mācīja angļu valodu. Es nespēju tam noticēt! “Arča, tā ir zīme!” Poļu vīrieša angļu valoda nebūt nebija perfekta. “Bet tas taču netraucē,” pasmēja Mareks. Tajā pašā Taizemes viesnīcas kompleksā bijām apmetušies ne tikai mēs un Mareks, bet arī viens ķīniešu pāris. Viņi stāstīja daudz interesantu lietu par Ķīnu, tostarp par pretējiem uzskatiem Taivānas un Tibetas jautājumos, bet ne viss sakrita ar Mareka sacīto. Visi gan bija vienisprātis par to, ka Ķīnā valda liela kontrole un ir maz brīvības. Bet

manam prātam, kam katrs izaicinājums ir kā narkotika, šķita – jā, šī valsts ir īstā. Tas būs īstais pārbaudījums.

Jau zinājām, ka 2020. gada vasaru pavadīsim Latvijā pie saviem mīļajiem. Un, lai arī cik neiespējami tas šķita, līdzšinējā pieredze arvien ir atgādinājusi, ka barjeras pastāv tikai prātā. Arī Latvijā nokļuvām, neizmantojot dārgos repatriācijas reisus. Tas bija pārsteigums mums, un mēs paši bijām pārsteigums mūsu mīļajiem, kuriem nebijām pačukstējuši par veiksmīgo lidojumu. Latvijā atgriezāmies jau ar kādu ķīniešu aplikāciju telefonā. Bijām uzaicināti skolotāju grupās, pasaulē valdošā apmulsma mēnešos izmantojuši laiku mācībām un saņēmuši *TEFL* sertifikātu, kas dod iespēju mācīt angļu valodu bez mācāmo dzimtās valodas zināšanām. Soli pa solītim spērām tuvāk Ķīnas piedzīvojumam.

Protams, ceļot un pat pārvietoties šajā laikā nebija viegli. Tūristus Ķīnā vairs negaidīja, bija nepieciešama darba vai biznesa vīza. Biznesa vīzai vajadzīgs ielūgums no biznesmeņa, un tādus ķīniešu *WeChat* aplikācijā varēja atrast, pat īpaši nemeklējot. Tomēr mēs par 2000 eiro nebijām gatavi šādu ielūgumu iegādāties. Atlika vien meklēt darbavietu. Uzrunāju desmitiem skolu, bet šķita, ka tagad nevienā skolotāju netrūka. Neko darīt – nebūs Ķīna, būs kas cits! Likām somas plecos un devāmies uz Somiju – vienu no pāris valstīm Eiropā, kuru abi kopā nebijām izzinājuši. Bet tad saņēmām ziņu no kaučsērferiem Ķīnā – kanādiešu puīša un ķīniešu meitenes, pie kuriem palikām, kad pirms diviem gadiem bijām pārgājuši Krievijas un Ķīnas robežu. *Couchsurfing* ir viesmīlības pakalpojumu un sociālo tīklu platforma, kas savieno ceļotājus ar vietējiem iedzīvotājiem viņu apmeklētajās vietās. *Couchsurfing* koncepcijas pamatā ir ideja par kultūras apmaiņu un kopienas veidošanu, ļaujot ceļotājiem uzturēties kā viesiem vietējo saimnieku mājās, bieži vien bez maksas. Un *Couchsurfing* satiktais kanādietis ziņoja, ka viņa valodu skola meklē skolotājus.

Neliela pārpratuma dēļ mūsu darba intervija notika autobusā, kad braucām no vienas Somijas pilsētas uz citu. Kratījās braucamais, kratījāmies mēs, internets ik pa brīdīm pārtrūka, ne īsti dzirdējām, ko mums saka, ne īsti dzirdēt varēja mūs. Gala atbilde? Jā, esam īstie.

Turklāt mūs gaida, cik vien ātri iespējams. Tomēr līdz pirmajai darba dienai vēl bija ejams ļoti garš ceļš.

Darba vīzai bija nepieciešama darba atļauja no Ķīnas. Tai savukārt vajadzēja vairākus dokumentus. Protams, pases, CV, rekomendācijas vēstules un izglītības dokumentus varējām uzrādīt uzreiz. Izziņa par nesodāmību atnāca vēlāk nekā cerēts, un tad sākās dažnedažādas ārstu pārbaudes, kuru rezultātus Latvijas ārstiem bija jāreģistrē ķīniešu valodā rakstītās veidlapās. Skola parakstīšanai atsūtīja darba līgumu. Pēc tam visi šajā laikietilpīgajā procedūrā iegūtie dati tika pārvērsti mazā dokumentu kaudzītē un uz pārdesmit lapelēm iesniegti attiecīgajā iestādē Ķīnā.

Skola gan brīdināja, ka darba atļauju saņemt nav viegli, bieži tiekot noraidīti pat pretendenti no angļiski runājošām zemēm. Un tā noticis vēl pirms vīrusa ēras. Mums lūdza rēķināties ar to, ka, visticamāk, darba atļauju saņemšu vien es, jo tikai man ir pedagoģiskā izglītība. Tādā gadījumā Arču būs jāmēģina dabūt uz Ķīnu kā ģimenes locekli pēc tam, kad būšu pabijusi standarta karantinā, saņemusi uzturēšanās atļauju un aizsūtījusi savam mājās palikušajam vīram oficiālu ielūgumu.

Atlika vien pacietīgi gaidīt. Iekļūšana Ķīnā šķita arvien sarežģītāka... Pēc pusotras nedēļas pienāca ziņa – Ķīna piešķirusi darba atļauju, turklāt ne tikai vienu, bet abas divas! Priecīgi par to, ķērāmies pie darba vīzas formas aizpildīšanas diezgan haotiskā un neskaidrā mājaslapā. Bet Ķīna jau pati par sevi ir viena liela, sarežģīta būšana.

Pieteikšanās vīzai prasīja ne mazāk kā 9 stundas. Tieši tik daudz reižu Ķīnas vēstniecības mājaslapa uzkāras, nesaprata informāciju vai vienkārši izdomāja kaut ko pārlabot pati. Turklāt šķita, ka ķīnieši nebija pajautājuši vēl tikai dvēseles parametrus – tiem bija jāzina katrs mūsu solītis, kā arī ikviena mūsu radagabala stāsts. Tomēr saņēmām apstiprinājumu – varam ierasties vēstniecībā.

Pie Ķīnas vēstniecības Rīgā kā ierasti stāvēja mazs pulciņš falungu (*Falun Gong, Falun Dafa*) praktizētāju. Viņi turēja rokās plakātus ar prasību “Pārtraukt orgānu izņemšanu dzīvjiem cilvēkiem Ķīnā!”. Mums bija stingri piekodināts ierasties pusstundu pirms vēstniecības atvēršanas laika, ko bija jāpavada ārā, līdz gluži karaliskā manierē

atvērās vārtni un atskanēja uzaicinājums: “Ienāciet!” Pie lodziņa mūs sagaidīja sliktā angļu valodā runājošs ķīnietis, kuram iedevām visus dokumentus, lai pretī saņemtu vīzas apmaksas kvīti. Kad vēlējāmies kaut ko pajautāt, ķīnietis nevērīgi norādīja uz blakus lodziņu – uz krēslu, kur vajadzēja sēdēt otram darbiniekam, bet neviena nebija. Pajokojot ar vēstniecības darbinieku, demonstratīvi piegājām pie šī lodziņa un norādījām ķīnietim uz tukšo vietu. Tad viņš pats apsēdās tukšajā krēslā un atbildēja uz pāris jautājumiem. Nu re – tā tad šādi “pa ķīniskam” strādā? Vēstniecībā atgriezāmies pēc nedēļas un, neņemot vērā mūsu pieprasītos datumus un termiņus, saņēmām trīs mēnešus derīgu lapeli, ko Ķīnā būs jāapmaina pret citu. Domājām, ka tagad suns ir pārkāpts. Bet izrādījās, ka tā ir tikai aste...

Bija laiks meklēt lidojumus. Reisi no Latvijas nederēja, jo pāršēšanās nebija labs variants pieprasīto testu dēļ, kurus vēl vajadzēja apstiprināt vēstniecībā, lai ceļotāji nevarētu uzrādīt viltotus testus. Nopirkt varēja visādas biļetes, par kurām samaksātā nauda drīz tika atdota, sakot, ka lidojums nenotiks. Iegādājies simtiem lidojumu, bet tā arī nekur neaizlido!

Pētījumu, ko veicu, varēju pielīdzināt maģistra darbam un tā galu galā atradu *AirChina*, kurai bija reisi no Varšavas uz Pekinu, turklāt klientu apkalpošanas serviss atbildes sniedza pārsteidzoši ātri. Nopirkām nedaudz dārgākas biļetes, kuras vēl varēja “pagrozīt” – pārceļt un atceļt bez maksas. Ja agrāk lidojumu uz Ķīnu bija iespējams iegādāties pat par 300 eiro, tagad maksājām vairāk nekā 1000 eiro katrs. Tomēr parakstītā darba līguma pēdējā punktā bija teikts, ka lielāko daļu no šīs naudas skola atmaksās. Protams, ja vien līdz tai nokļūsim.

Lidojums bija paredzēts pirmdienā, 2020. gada 2. novembrī. Likās, ka viss ir kārtībā, bet tad Ķīnas *WeChat* ceļotāju grupā pieņāca saraksts ar oficiālajiem avioreisiem. Un mūsējais tur neparādījās. *AirChina* servisā tikai noteica, ka lidojumu drīzumā vajadzētu apstiprināt. Bet tas var arī nenotikt! Tāpēc meklēju kādu, kas varētu sazināties ar Varšavas lidostu un noskaidrot reāli kursējošos avioreisus uz Ķīnu, jo internetā rakstītajam ticēt vairs nevarēja. Cik gan labi, ka katrā pasaules nostūrī ir draugi! Tieši tad atklājās, ka no visiem foršajiem poļiem Varšavā iegriezies Džegošs! Viņš gan nav ātrs atbildētājs,

tāpēc vienmēr brīnāmies, ka gadījies saskrieties tik daudzas reizes tik dažādās pasaules malās. Kad pienāca atbilde, bija skaidrs – mūsu draugs būs liels palīgs.

Džegošs sazinājās ar lidostu. Tur gan sniedz informāciju tikai par pēdējo 24 stundu laikā esošajiem lidojumiem, tomēr pāris stundās pie telefona var dabūt “īstos” numurus un uzzināt visu par lidojumiem ilgākā laika periodā. Līdz šim visi reisi no Varšavas uz Ķīnu pirmdienās tikuši atcelti. Skaidrs. Biļetes jāmaina. Liekas sarežģīti? Nē, tas nebūt nav viss!

Pirms lidojuma bija jāpiesakās vīrusa testam. To nevarēja veikt, kur ērtāk, bet gan tikai trīs Ķīnas vēstniecības noteiktās vietās – Gulbja laboratorijā, Linezerā un Centrālajā laboratorijā. Piezvanīt uz šīm vietām pandēmijas virpulī bija neiespējami, visas līnijas aizņemtas. Pieteikties varēja arī internetā, bet tam vajadzēja Latvijas bankas kontu vai e-parakstu – pašsaprotašas lietas, kuru mums nebija, jo līdz šim, ceļojot pa pasauli, tās nebija nepieciešamas. Dokumentus nokārtojām, pieteicāmies testam, bet Ķīna turpināja mūs izaicināt, pārbaudot vēlmi, pacietību un izturību.

Tā kā Polijā saslimušo skaits pieauga, ķīnieši izdomāja, ka visiem, kuri izlido no šīs valsts, jāveic papildu tests. Ne tikai parastais, bet arī antivielu tests, lai nepieļautu viltus negatīvu testa rezultātu iegūšanu. Ak, kas gan tas bija par šoku! Kā vispār to visu iespējams paveikt Ķīnas noteiktajā termiņā?

Pirmais, ko mēģināju: atkal samainīt lidojumu, lai dotos uz Ķīnu ātrāk – pirms spēkā stājas jaunie noteikumi. Bet pat “tikai plānotie” lidojumi bija izpārdoti, un vietas palikušas vien biznesa klasē, par kurām katram jāpiemaksā vēl 2000 eiro. Nē, tā mēs bankrotēsīm, vēl nesākuši pelnīt! Domājām, spriedām, atmetām ar roku, lai atkal visu atsāktu un mēģinātu mainīt situāciju. Tagad lidojums bija paredzēts piektdienā, 6. novembrī. Plāns bija šāds: trešdien Latvijā iesim uz testu un tad uz nakts busu, ceturtdienas rītā veiksīm divus testus Polijā, piektdien sēdīsimies lidmašīnā. Tomēr Ķīnas vēstniecība Polijā nebija publicējusi to vietu sarakstu, kur testus “pēc Ķīnas standarta” atļauts veikt. Ko darīt? Vai var būt vēl trakāk? Protams, ka var!

Sākām sazināties ar Ķīnas vēstniecību Polijā. Pie darba atkal ķērās Džegošs. Drīz vien uz zvaniem neviens neatbildēja, tāpēc abi citīgi sūtījām vēstules e-pastā. Testēšanas vietu saraksts būšot zināms drīz. Arī mūsu lidojums paredzēts drīz. Atlika vien cerēt, ka vēstniecības “drīz” būs ātrāk nekā mūsējais.

Tikmēr poļu mājaslapā atradu “vecu” testēšanas vietu sarakstu – to, kas derēja poļiem pirms jauno noteikumu par papildu testiem ieviešanas. Džegošs visas apzvanīja, bet ziņas nebija iepriecinošas – testu rezultāti jāgaida līdz pat 96 stundām, bet mūsu rīcībā to stundu nebija! Džegošs ar saviem “galiem” bija dabūjis pat testēšanas vietu menedžeru tālrunu numurus. Tie teikuši, ka Ķīnas vēstniecība jau zvanījusi un lūgusi padomu. Taču šajā laikā testēšanas punkti bija pārpildīti un reāli neatradās neviens, kas varētu testu rezultātus piedāvāt tik ātri, cik ķīnieši gribēja. Medicīnas iestādes plānoja izveidot speciālu “ātro testu paku” Ķīnas vēstniecībai, bet ne mums vēlamojā termiņā. Tas nozīmēja, ka lidojums jāpārceļ vēl par nedēļu. Bet pa nedēļu varēja notikt daudz kas. Situācija mainījās nevis dienu, bet stundu laikā!

Protams, nervozējām. Domājam un pārdomājam. Turpināju rakstīt Ķīnas vēstniecībai Polijā un gaidīt jauno testēšanas vietu sarakstu. Beidzot uz kādu no e-pasta vēstulēm pienāca atbilde: “Skatīties šeit.” Atvēru atsūtīto saiti, bet tā bija poļu valodā. Tomēr tur bija visu ķīniešu atzīto testēšanas vietu saraksts. Atkal modās cerība. Un Džegošs atkal ķērās pie zvanīšanas. Ziņas nebija tās labākās. Lai arī jaunajās testēšanas vietās rezultātus bija iespējams saņemt 24 stundu laikā, antivielu testa rezultātu sagatavošanai bija nepieciešamas trīs dienas. Džegošs teica, ka ir apzvanīti visi. Zemākstāvošie un augstākstāvošie. Un atbildi nebija devusi tikai viena testēšanas vieta. Tikai viena. Ja tajā antivielu testa rezultātus nevarēs saņemt mums vajadzīgajā laikā, tad nekā. Tad nu gan tiešām nekā.

Tajā pašā laikā atnāca vēl viena ziņa no Ķīnas. Un no Ķīnas nenāca labas vēstis. Turpmāk noteikumi, ka gan vīrusa testam, gan antivielu testam jābūt veiktam 48 stundas pirms izlidošanas, attieksies uz visām valstīm, lai gan katrā tie stājās spēkā citā laikā. Zvanīju uz Ķīnas vēstniecību Latvijā. Vai nepieciešams veikt divus testus arī Latvijā? Dāma, kura atbildēja, neko nezināja un ieteica meklēt informāciju

mājaslapā. Taču tur informācijas nebija. Izdevās iegūt paša vēstnieka telefona numuru. Viņam piezvanīju un jautāju: “Vai mums arī Latvijā jātaisa divi testi 48 stundas pirms izlidošanas?” – “Jā.” – “Vai, izlidojot no Polijas, mums tiešām nepieciešami četri testi?” – “Jā.” Jā... Jā?! Kā tas vispār ir iespējams?

Tik bieži pa kalniem un lejām emocijas kā mazas meitenes vēl nebija lēkājušas. Vienā brīdī patīkamā satraukumā pulsēja cerība, bet nākamajā tā paslēpās papēžos. Izaicinājumi man patīk, bet tajā brīdī vairs nebiju pārliecināta, ka šie man būs pa spēkam. Taču no lejām traukties atkal kalnā ļāva Džegošs, kurš paziņoja, ka atbildi devusi pati pēdējā testēšanas vieta. Tur varot veikt kaut kādu “kasetes” (ātro antigēna) testu, kam dienas laikā nosakot vīrusa antivielas. Par tādu testu vēl nebija dzirdēts, arī Polijas Ķīnas vēstniecības ierēdņi noteica: “Neesam pārliecināti, vai tas derēs. Iesakām stingri turēties pie mājaslapā dotajiem noteikumiem.”

Citu variantu kā nezināmais “kasetes” tests mums nebija. Bet ko darīt ar Latvijas testiem? Arī te nepieciešami divu testu rezultāti! Zvanīju un rakstīju uz testēšanas punktiem, pārrēķināju laikus un pārcēlu iegādāto autobusa braucienu, lai viss izdotos.

Bet tad... Sēžot pie papīru kaudzes, kurā ierakstīti datumi, laiki, vietas un termiņi, sapratu, ka pie iekāpšanas lidmašīnā Latvijas tests būs 48 stundas un 15 minūtes vecs. Ķīnieši ir ļoti pedantiski, vai viņi ņems vērā 15 minūtes, vai smalki rēķinās? Zvanīju vēstniekam, kurš apstiprināja manas bažas – ķīniešu precizitāte ir minūti minūtē, kur nu vēl piecpadsmi!

Pārskatot pierakstus, ievēroju, ka vienai Latvijas testēšanas vietai minētas vairākas adreses. Šis fakts atkal lika šaubīties, vai kaprīzajiem ķīniešu ierēdņiem tas patīk. Vēstnieks, šķiet, manu zvanu jau gaidīja, jo sazinājāties biežāk nekā labi draugi, lai kopīgi saprastu, kā strādā šis pandēmijas epicentrs. Centrālās laboratorijas adrese parastajam testam derēja, bet antivielu testu vajadzēja no citas vietas, jo vēstniecībai bija nepieciešams paraugs, kurā redzams, kā izskatās negatīvs rezultāts. Tika atzīti tikai tie testu rezultāti, kuru paraugi no testēšanas vietām bija iesniegti vēstniecībā, lai varētu salīdzināt, kāds ir ceļotāju iesniegtais testa rezultāts – īsts vai viltots. Centrālā laboratorija

šo rezultātu paraugu nebija nosūtījusi, tādēļ tās testi netika atzīti. Vēstnieks pat lūdza, lai palīdzam rosināt sadarbību ar Centrālo un Gulbja laboratoriju, bet mums vajadzēja domāt par savu lidojumu.

Turpināju zvanīt uz citām iestādēm, tiku savienota ar vienu, tad otru, trešo, ceturto, piekto, sesto operatoru. Tad atkal ar pirmo un vēl kādu citu. Tas nācās grūti, bet atbilde galu galā bija rokā – “Linezerā” analīzes jānodod rindas kārtībā un tad jācer, ka rezultāti būs laikus. Tikmēr arī vēstnieks bija saņēmis Centrālās laboratorijas negatīvā antivielu testa paraugu, taču to vēl bija jāpārbauda speciālistam.

Reāli nereāli. Busu reisus biju samainījusi trīs reizes, tomēr beigās braucienu nācās atcelt. Nekādi nebija iespējams ceturtdienas rītā laiku veltīt testēšanas vietām, pēc tam pusi dienas pavadīt ceļā un paspēt veikt testus, un laikus saņemt rezultātus Polijā.

Kāda doma šādā piedzīvojumu kārā un vēl krietni paķircinātā prātā piedzimst? Jāpērk auto! Nokļūšana Ķīnā bija samazinājusies līdz smilšu graudiņa izmēram visu pasaules iespēju jūrā. Ja laikā nesaņemsim rezultātus un vēstniecību apstiprinājumu vai ja kāja aizķersies aiz kāda cita šķēršļa šajā čempionāta cienīgajā stafetē, “laidīsim dzīvē”. Vienkārši dosimies! Kā nekā mums visā Eiropā ir draugi, un tas būtu vien pāris stundu jautājums aizrunāt iespējamos darbiņus tādā valstī, kurā vīrusa krīzi uztver vieglāk un, protams, kur ir interesanti! Mēs katrs pats veidojam savu pieredzi, un šis laiks bija kā plastilīns mūsu rokās, no kura bija jāizveido kaut kas skaists!

Drošības dēļ testam pieteicu mūs visās trijās Ķīnas vēstniecības sarakstā minētajās vietās Latvijā un tad gaidīju atbildi kā senāk Ziemeļsvētku vecīti, kurš noteikti atnāks īstajā laikā un padarīs to brīdi par īstu dāvanu. Tad arī zināšu, kur doties un ko darīt. Pēc pagaidām vēl nezināmās testēšanas vietas apmeklēšanas bija paredzēts trīspadsmit stundu ilgs brauciens uz Varšavu un vēl divi testi, vēl divi apstiprinājumi no Ķīnas vēstniecības Polijā. Protams, viss šis plāns bija tik utopisks kā dimants kaimiņa kartupeļu laukā, bet ceļošana Eiropā kā alternatīva iepriecināja. Tūliņ arī izlasīju, ka daudzi ceļotāji apturēti pat pie iekāpšanas lidmašīnā uz Ķīnu. Milzīgs darbs ieguldīts, bet nevar spert pēdējo soli, jo ķīnieši saka – būs tā un ne citādi, un nekavējoties. Patiesi, pat pie paša finiša līnijas viss var sabrukt...

Atlikušas četras dienas pirms lidojuma, nebijām pat sākuši krāmēt somas, jo plāni bija paplāni, kā smējām. Atkal caurskatīju visus papīrus, lai vēl un vēlreiz pārliecinātos, ka visi noteikumi, datumi, termiņi vismaz teorētiski atbilst prasītajam. Un tad acīs burtiski iedūrās vārds “*connecting flights*” (savienojošie reisi). Savienojošie reisi... Mums taču nav neviena savienojošā reisa! Uz Poliju braucam pa sauszemi, un tikai tad ir lidmašīna. Vai tas varētu nozīmēt, ka visi šie noteikumi attiecas tikai uz savienojošiem reisiem?

Šķita, ka tikko pa durvīm ienācis Ziemassvētku vecītis ar kāroto dāvanu un plastilīns, no kura mēģināju izlīpināt savu sapņu pili, beidzot bija pietiekami sasildīts, lai iecere izdotos. Caur ķermeni izskrēja skudriņu armija, un es ķēru pēc telefona, lai zvanītu vēstniekam un jautātu: vai tad, ja dodamies uz Poliju pa sauszemi, mums šie divi testi Latvijā nav jāveic? Vēstnieks apmulsis klusēja un tad stostīdamies noteica: “Nu... rakstīts ir savienojošie reisi... Tad laikam jau nevajag...” Es nespēju noticēt dzirdētajam, atkal burtiski uzlecot uz mākoņa. Vai viss varētu izdoties?

Paziņoju Džegošam jaunumus. Viņš uzreiz sazvanīja testēšanas vietas Polijā un pieteica mūs rindā. Ņēmām lielos koferus un, neko nešķirojot, mantas tajos burtiski sametām. Polijā testus veica tikai no rītiem. Trešdienas rīts nederēja, jo tad mēs neieklāvāmies Ķīnas ierēdņu noteiktajās 48 “testa svaiguma” stundās, savukārt piektdienas rīts jau bija par vēlu. Mums derēja tikai viens rīts. Tas viens vienīgais “tagad vai nekad.” Par rezultātu saņemšanas laiku gan neviens nebija pārliecināts, tāpat kā par tā saucamā “kasetes” testa piemērotību. Bet nemēģināt pēc visa paveiktā būtu noziegums pret sevi.

Atteicu gandrīz iegādāto auto un vēlreiz pirku jau atteiktās autobusa biļetes, par kurām naudu atpakaļ izcīnīt neizdevās. Bet ko tur daudz! Atkal mazais cerību stariņš bija paspīdējis gada vētrainākajā dienā!

Uzzinājām arī to, ka neapstiprinātais lidojums pirmdienā, no kura sākumā atteicāmies, ir noticis. Ja mēs tad nebūtu nobijušies no statistikas datiem, ka neviens lidojums pirmdienās no Varšavas uz Ķīnu iepriekš nebija noticis, mēs tagad jau būtu Ķīnā. Ar vienu testu, bez liekām klapatām. Tad noteikums “divi testi 48 stundās” vēl

nebija stājies spēkā. Arī buss mums tomēr bija vajadzīgs, to nevajadzēja atcelt. Tā taču ir zīme! Ceļš ir gatavs, mums tikai jābūt gataviem ceļam!

Nākamajā rītā, trešdienā, sākās mūsu plānotais brauciens uz Poliju. Ķīna bija aizliegusi divus reisus no Eiropas – no Serbijas un Krievijas. Arī Polijā situācija pasliktinājās, un mēs sapratām, ka varētu notikt tas pats. Ķīniešiem vēl bija laiks pakutināt mūsu nervus. Protams, varēja notikt tā, ka testus beigu beigās nespējām uztaisīt vai rezultāti atnāk par vēlu. Varēja būt arī tā, ka no testiem kāds ir pozitīvs vai vēstniecība testus neapstiprina. Varēja būt tā, ka mums tomēr vajag arī Latvijas testus, kā arī lidojumu varēja atcelt. Mūs varēja neielaiest lidmašīnā kāda cita iemesla dēļ. Varēja arī autobuss salūzt. Viss varēja gadīties. Bet tas viss varēja arī negadīties.

Devāmies uz Rīgu kopā ar maniem vecākiem. Tieši mūsu vecākiem, Agitai un Udo, Ārijai un Vladimiram, mēs varam pateikties visvairāk. Tieši viņu nopelns ir tas, ka esam sasnieguši tik daudz. Nekad neesam dzirdējuši tādu vārdu kā: “Tu nevari, tev nesanāks.” Vismīļākie cilvēki pasaulē mums vienmēr atgādina: “Ej, dari, tev izdosies, viss notiks!” Mūsu vecāki ir mūsu lielākā iedvesma. Mūsu enerģija! Mūsu mīlestība! Mēs jūš no sirds mīlam un pateicamies par visu skaisto, ko jūsu mīlestība sniegusi mums. Mēs jūtam, ka ik brīdi esat kopā ar mums, lai pa kuru pasaules izklāto taku mēs ietu!

Sēdāmies autobusā uz Varšavu. Trīspadsmit stundu ilgā brauciena laikā turpināja pienākt jauni noteikumi, jaunas ziņas. Vairākas valstis tika izslēgtas kā tranzītpunkti, jo, tajās iebraucot, nebija iespējams veikt ātros testus lidostā. Cilvēki bija izmisumā. Dažiem Ķīnā bija palikušas ģimenes, mājas, darbavietas. Bet mums Ķīna bija kaut kas vēl tikai apgūstams. Un ceļot šādā divainā laikā ir daudz interesantāk.

Pusnaktī ieradāmies Varšavā, kur mūs sagaidīja poļu draugs Džegošs ar savu sieviņu, kuru satikām pirmo reizi. Abi bija atbraukuši no Kanādas, jo vīrusa laikā Eiropa esot atvērtāka. Tomēr tagad arī Polijā maskas bija jāvalkā obligāti, veikalos bija noteikts īpašs “senioru laiks”, kad citi iepirkties nevarēja, spēkā stājās arvien jauni ierobežojumi. Bet mūs tas nesatrauca. Atkal bijām satikuši Džegošu, un pirmajā

glāzītē visi četri kopīgi sajaucām šņabi ar pipariem – lai visi vīrusi, kas, iespējams, pielipuši, mūk ārā. Bijām gatavi nākamā rīta testiem.

Septiņos no rīta ieradāmie pirmajā laboratorijā uz antivielu testu. Ķīnā ielaida tikai tos pasažierus, kuru testa rezultātos neuzrādās vīrusa antivielas, kas, pēc laboratorijā pieejamo bukletu informācijas, izstrādājas arī citu saslimšanu gadījumā. Arī tad, ja saņemta gripas pote. Man šie testi likās īpaši biedējoši, jo tieši pirms izbraukšanas temperatūra bija uzlēkusi līdz 37,5 °C. Visu ceļu autobusā to mēģināju pazemināt ar *Aflubin*. Bet, ja tas bija vīruss, no kā tagad pasaule baidījās visvairāk, laboratorijas testi to uzrādīs.

Nākamais bija kovida tests, pirms kura tika mērīta temperatūra. Pret mani pavērtais elektroniskais termometrs sāka mirgot sarkans, turpretī Arčam tas bija zaļš. Un atkal klāt bija skudriņu armija, kas tīrpināja ķermeņi – vai tiešām ar šo viss beigsies? Bet tad arī Džegošam uzrādījās “nevēlamā” temperatūra. Viņš noliedzoši purināja galvu: “Tas nevar būt, es visu laiku pa mājām!” Jā, tagad pat no paaugstinātas temperatūras bija jāvairās kā no paša nelabā. Temperatūru mums abiem pārmērīja, un otrajā reizē viss bija labi. Taču neliela šoka deva no rīta bija saņemta, pamodāmie kā pēc stiprākās brazīliešu kafijas. Kas vēl mūs sagaida?

Pieņemšanā par katru testu samaksājām 120 eiro, lai gan iepriekšējais bija par 30 eiro. Arčas vārdu šoreiz nepareizi uzrakstīja tikai divas reizes. Kovida tests bija jāveic slimnīcas teritorijā, kādā mazā, tam speciāli uzstādītā namiņā. Džegošs brīdināja: “Nekam nepieskarieties – te nāk cilvēki ar simptomiem, nevis tādi kā jūs – prieka pēc.” Lai arī UV lampas gaismas piepildītajā būdelē drīkstēja ieiet tikai pa vienam, Džegošs satraukti pavādīja mūs abus, un poļu medmāsiņām izstāstīja, kas un kam mums vajadzīgs. Medmāsas, redzot ārzemniekus, bija patīkami pārsteigtas un atsaucīgas, bet ar pašvakām angļu valodas zināšanām. Ko gan mēs bez Džegoša te būtu iesākuši!

Bijām nodevuši analīzes jau pirms deviņiem rītā, daudz agrāk nekā paredzēts. Bija cerība, ka atbildes saņemsim laikā, bet, protams, sākās satraukums par rezultātiem. Arī mūsu draugs mazliet nervozēja. Tāpēc atkal iedzērām šņabi ar pipariem un, lai nomāktu nepatīkamo gaidīšanas garšu, devāmies pastaigā pa Varšavu. Pilsēta ir jauka

un sakopta, bet gribētos ar mūsu draugu te pabūt skaistākā laikā, kad visapkārt mutuļo dzīvība. Tagad ielās dežurēja policija, raugoties, vai visiem ir maskas. Arī satraukums neatkāpās ne soli.

Piecos pēcpusdienā ieradāties analīžu nodošanas vietā. Un jau pēc mirkļa no prieka lēcām gaisā. Džegošs pat sasmējās. Kā saka – esi pozitīvs, tikai ne kovid-pozitīvs! Un tādi mēs tobrīd bijām!

* * *

Brīnumi notiek, un mana nākamā pietura ir Ķīna!

Mostamies negribīgi ar nelielām galvassāpēm, bet vakars bija lielisks. Piektdiena. E-pastā vēl nav pienācis testu rezultātu apstiprinājums no Ķīnas vēstniecības. Varbūt viņiem nepatīk tas jocīgais “kasetes” tests? Tikmēr parādās arvien jauni paziņojumi par valstīm un aviokompānijām, kurām Ķīnā aizliegts ielidot, – sarakstu papildina Beļģija, Lielbritānija, Itālija, Francija. Un ir kāda ziņa, kurā minēta Polija... To lapu negribas vērt vaļā, jo no šīs valsts mums tūliņ jāspēr pēdējais solis, bet atliek vien ievilkāt elpu un izlasīt... “Polijā un ASV reģistrēta visstraujākā saslimšana, taču šīs valstis aizliegumu sarakstos nav iekļuvušas.” Fū, nu var izpūst. Bet ne ilgi. Pusdienlaikā ziņa no vēstniecības vēl nav atnākusi. Džegošs atkal ķeras pie telefona, bet saņem atbildi, ka vēl jāgaida. Jāatzīst, ka šis patiešām ir ceļojums, kuram neesam gatavi. Vēl izlidošanas dienā nezinām, vai vispār lidosim!

Divi pēcpusdienā... Lidostā jābūt nedaudz pēc četriem. Atbildes no vēstniecības nav. Domājams, ka šodien uz to zvana daudzi. Tas ir labs pārbaudījums visām Ķīnas vēstniecībām pasaulē. Un arī mums. Tomēr Džegošam kā pieredzējušam ceļotājam ir talants radīt brīnumus – viņš pierunā vēstniecības ierēdņus mūsu pieteikumu ielikt “ārkārtas listē”. Un tieši tad, kad beidzas gaidīšanai paredzētais laiks, pienāk apstiprinājums. Mēs patiešām varam lidot!

Džegoša sieviņa Goša pačukst, ka vīrs pēdējo nedēļu nav atgājis no telefona, lai sakārtotu visas mūsu lietas. Viņa saka, ka nevar pat iedomāties, ko mēs esam pieredzējuši. Bet, ko runāt par mums, – ja nebūtu Džegoša, diez vai mēs tagad varētu priecāties! Vēl pēdējo reizi dezinficējamies no iekšpuses un sakām “uz tikšanos!” mūsu foršajam

draugam Džegošam. Viņš mūs pavadīt nevar, jo taksometrā drīkst braukt tikai divi pasažieri. Pandēmija pieņem apmērus, bet mums atlicis pēdējais solis, lai iekļūtu tās epicentrā.

Lidostā ieejam pa nepareizajām durvīm, jo vīrusa ērā ir atzīmētas īpašas ieejas un izejas. Jau pašā sākumā trīs reizes izmēra temperatūru. Pirms bagāžas nodošanas vīri kombinezonos ar cimdiem, maskām un sejas vairogiem liek uzrādīt veselības deklarāciju, kurā jāatzīmē, vai pēdējo 14 dienu laikā esam bijuši kādā citā valstī, neskaitot Poliju. Un tajā brīdī mēs apmulstam – vai atklāt, ka braucām no Latvijas? Ja nu uzreiz prasa Latvijas testus? Tagad būtu patiešām bēdīgi palikt aiz borta.

Nolemjam būt godīgi, lai izvairītos no iespējamām nepatikšanām vēlāk. Atzīmējam, ka bijām Latvijā, bet uz Poliju atbraucām ar busu. Un vietu, kur jautāts, vai mums ir Latvijā veikti testi, atstājam tukšu... Redzēs, ko sacīs. “Jums paveicies. Šis droši vien ir pēdējais reiss uz Ķīnu,” nosaka vīrs kombinezonā. Citādi nemaz nevarēja būt! Tie pēdējie vienmēr ir mūsējie!

Līdzīgi kā kādā videospēlē ejam pa mistisku labirintu, nezinot, kāds pārsteigums gaida aiz stūra un kas vēl būs jāpārvar, lai tiktu nākamajā posmā. Tā nokļūstam bagāžas nodošanas punktā. Atļautās bagāžas svars katram ir 23 kg, bet neviens nepievērš uzmanību pat tad, ja svars pārsniedz 2 kilogramus. Tagad taču vīruss, un ap to riņķo visa pasaule. Neticam, ka esam tikuši tik tālu! Esam nonākuši pie skeneriem. Līdz šim neviens mūs nav apturējis. Visapkārt tikai ķīnieši, kurus poļu lidostas darbinieki nedaudz apsmej, jo gandrīz ikvienam, ejot cauri skenerim, atskan pīkstiens. Viens nav izņēmis telefonu no kabatas, cits nav noņēmis jostu. Tā nu šajā nopietnajā procedūrā ķīnieši poļiem sagādā nelielu prieka devu.

Pēcāk dodamies uz beznodokļu veikaliem, kas lidostā vēl ir atvērti. Iegādājamies pāris poļu liķiera pudeļu, kas pārsteidzošā kārtā ir *M&M* konču cenā. Tualetes podā peld izmesti gumijas cimdi. Ķīniešu dāmas neizpratnē stāv pie izlietnes, jo krāns automātiski neieslēdzas. Nākas tām iemācīt pašām iedarbināt sarežģīto ierīci. Puse no pasažieriem tērpušies “pretvīrusa” kostīmos. Var redzēt, ka ķīniešiem distancēšanās nav ierasta lieta. Vēl ir pāris turku, kas turas kopā. Bet viņi lido

citur. Un mēs. Mūsu somās ir liķieri, omega eļļa, dzintara gabaliņi, degunā pūšam jūras ūdeni un košļājam propolisu. Varētu šķīst – divi neparastie. Reizē ar visiem citiem vienā barā dodamies iekšā lidmašīnā. Ķīnieši uzrāda veselības apliecinājumu telefonā, mēs – vēstniecības apzīmogotus testa rezultātus.

Vēl joprojām neticam notiekošajam. Tad pamanām, ka lidmašīnā divas rindas pirms mums sēž vēl viens baltais. Kā vēlāk izrādās, arī latvietis! Un tā nu esam trīs citādie. Turklāt no vienas valsts! Lidmašīna nav pilna, droši vien ne visi spējuši sadabūt tos papīrus, ko Ķīnas ierēdņi tik strauji pieprasīja. Stjuarti tērpušies tā, ka ne vīruss, ne gaiss tiem nespēj piekļūt. Bet mēs turpinām turēt ikšķus. Vai tiešām lidosim?

Un mēs lidojam! Esam gaisā! Ak, bez mūsu mīlo atbalsta un bez dzirkstošā ceļotāja Džegoša palīdzības tas nebūtu izdevies! “Atkal izspraucāties kā kamielis caur adatas aci!” nosaka Arčas mamma. Un tā patiešām ir. Ja brīnumi notiek, tad te nu viens ir.